

CASA DE MENJARS
LA PALMA
Antiga casa Llorenc
JOAQUIM SOLER
La més antiga i econòmica de Sabadell.
Dispeses a tot estar des de 25 pessetes setmanals
Carrer de Bèlgica, 50-52

EL POBLE

ANY I

NÚM. 32

SABADELL, DIUMENGE 8 DE MAIG 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65

NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Una altra revolució

Un dels fets més importants que registrarà la història d'aquesta segona República, serà l'aprovació de l'Estatut per les Corts Constituents. Si dintre la Constitució actual hi ha preceptes radicalíssims que afecten en absolut a tots els espanyols, i que representen una modalitat europea encaixada en les velles tradicions del país que la monarquia conservava, l'Estatut és com un fet pur i exclusivament revolucionari: no sol sota el punt de vista d'una reparació històrica sinó per la transcendència política que tindrà per Catalunya.

El gran fet de l'Estatut no és per si el concedeixen tot o en part, si el discuteixen apassionadament, o si la polèmica descendeix als baixos tòpics de l'unitarisme, en controvèrsia acalorada i suspecta. No. La importància de l'Estatut radica principalment en la transformació de la vida política catalana. La seva més cara virtualitat és en el nou sistema d'organització que caldrà instituir en els nuclis representatius de l'opinió pública del territori. Cal que es fixin detingudament en aquesta nova situació que es crearà, els homes que formen l'actual estol de les forces esquerranes de Catalunya. La implantació de l'Estatut, amb la consegüent desaparició de les quatre províncies catalanes, equival a una altra revolució, perquè una nova potència transformadora, canviarà la faç i la tessitura de tot el nostre territori.

En aquestes circumstàncies en la qual una nova vida comença, és precís que la tinguem en compte tots els homes veritablement republicans i de conviccions esquerranes. Cal preparar-nos per al pròxim demà, perquè en la infantesa de la Catalunya nova, no hi cap altre paternalisme que el de les idees liberals, amb tot el sentit evolutiu que socialment i econòmicament escau en els nostres dies. Negligir o llançar a la ventura aquestes nobles propòsits, seria suïcida, perquè les dretes no poden tenir cap ascendència sobre el futur de Catalunya. Tot dient-se pares de la pàtria, llur intromissió al poder equivaldria a ésser tutors i no pares i llur exercici governamental una tutela rigorosa.

L'Estatut no és un benefici que obtindrà Catalunya, després de maldar tants anys per la seva alliberació. És una fatalitat històrica que retorna les coses al seu punt d'origen, però és el primer fonament que consolida la República d'una manera definitiva. Hi ha homes d'esquerra que encara no estan satisfets de l'obra del nou règim. Troben tèbia i poc avançada la tasca que es porta a terme. Troben també que els obstacles burocràtics són els mateixos que impedièren, en els temps monàrquics, una immediata solució de tot el que sembla més peremptori i exclusiu del canvi sofert. Potser tenen raó. Però en estricta conseqüència, la Revolució és sempre obra d'un dia, d'unes

hores. Després per assimilar totes coses polítiques i jurídiques al nou ambient, calen anys d'espera.

La paciència ha d'ésser també una virtut revolucionària. És la tasca persistent de cada dia i de cada hora la que modificarà sensiblement la manera d'ésser de l'individu i de la col·lectivitat. En aquest compàs d'espera en el qual el temps hi juga un paper important, s'hi presenta ara l'Estatut, el qual és una obra revolucionària que iniciaren uns homes desapareguts, d'entre nosaltres, però que havem de continuar per estímul dels homes de demà. L'Estatut no és cap supervivència històrica, és un fet que ve a constituir un nou ordre de coses, i és la seva mateixa grandesa política la que havem d'aprofitar per a ésser dignes de la transformació que operarà i de la transcendència revolucionària que representa per a Catalunya.

O. M.

Postal de Madrid

Sense que el món sofrís cap sotragada sísmica, l'Estatut ja es discuteix al Parlament. Què havia de passar? Res. Els hereus del patriotisme més rebregat poden anar criant com uns pallassos grotescos. L'Estatut ja es discuteix, i això prova que, contra les forces ocultes i misterioses, la realitat contudent de la vida republicana, s'avantposa sense necessitat de tiranies supremes.

El primer de fer rodar la màquina de l'oposició va ésser En Maura. El seu discurs, contra el que s'esperava, va ésser moderat. Era lògic que no s'hi fes a mossegades, com va dir en un míting, però va ensenyar les dents. Les seves paraules tingueren un to crític, i com aquell qui diu doctrinari, expressades sota un punt de vista personal. De totes maneres, l'actitud del senyor Maura sembla marcar la pauta que tindran els debats, que es desenrotllaran amb molt apassionament, però amb una prudència enraonada.

Li contestà En Companys, amb aquella energia inevitable en ell, però sense desmanegar-se. La pressió de l'ambient de la Cambra, veritablement carregada d'espectació i curiositat, feien de molta responsabilitat el primer parlament defensiu de la minoria catalana. En fi, l'Estatut ja és a les Corts, i llurada la primera escaramussa.

Hauem de veure si hi hauran gaires morts i ferits.

Norbert BOHIGAS.

Comparacions

La gent s'havia acoblat tota al redós de la muntanya per tal de presenciar el pas de l'Home que havia d'ésser sotmès a tortura i mort. Obrint-li pas, la multitud s'apilava en torn de l'Home que ple de conformitat portava damunt les seves espatlles el mateix instrument damunt del qual havia d'ésser ajustat. I el seu rostre demacrat contrastava evidentment amb les cares ferrenyes dels centurions que custodiaven aquell Home que, per predicar la humilitat i l'amor al pròxim, dintre pocs moments seria clavat en creu.

I aquell Home, havent predit la seva fi, mai no vulgué oposar-se a la marxa natural dels esdeveniments. Encara en els darrers moments de la seva existència, tenia una paraula pels seus mateixos enemics. Perdoneu-los, Senyor...

Aquell Home que tenint a la mà els secrets del món podia en un moment determinat acabar amb els seus enemics, mai no usà del seu poder per extirpar-los. Aquell Home, convençut, arrossegava la seva feixuga càrrega camí del Calvari patint totes les angúnies físiques i morals fins arribar al cim on havia d'acabar el seu pas per la Terra.

Aquell Home, encara, havia estat sotmès a una prova. La del pagament del tribut. I respongué: "A Déu el que és de Déu, i al Cèsar el que és del Cèsar."

Han passat els segles i la Creu s'ha convertit pels catòlics, en un signe de fidelitat i encarnació de les doctrines que predicava aquell Home que una tarda acoblava la gent al seu pas feixuc, camí del Calvari.

I avui veiem com, les dones catòliques, ens mostren orgullosos aquell signe, aquella representació, ostentant-la damunt dels seus pits com obeint una consigna de darrera hora.

Mai com fins ara, no havíem pogut presenciar una ostentació de la Creu amb un tan marcat intent de visibilitat.

No és pas un secret per ningú la doble representació de la creu al pit de les dames. Ostentar llur religiositat i, a més, llur conformitat amb la campanya reaccionària del nostre país per tal d'enderrocar el règim que el poble instaurà de forma tan digna i exemplar.

Fixem-nos, però, com en la vida sempre es presenten contrastos ben eloqüents.

Qui representen aquestes dames que es pensen ostentar aquella Creu, la mateixa Creu de l'Home que pujà al Calvari portant-la damunt de les seves espatlles?

Representen els defensors i sostenidors ahir i avui d'aquell estat de coses que la voluntat del país desterrà per sempre. Representen la persecució fanàtica contra la Llibertat representen l'encarnació en els nostres dies del Sant Tribunal de la Inquisició, representen, encara, la vexació de l'humil, l'escarni de l'oprimit, representen... ¿perquè continuar?

Nosaltres, amants com som de la Llibertat, no volem pas censurar l'ús ostentatori de la creu d'or, plata o platí damunt del pit de les dames, d'aquella mateixa Creu que un dia portava aquell Home damunt de les seves espatlles. Però si volem dir, que, analitzant la vida d'Aquell, poc cas farem de les creuetes lleugeres, de valor artístic i material. Hi ha per nosaltres una altra creu molt més elogiabile, molt més adient amb les doctrines que les dames de la creu al pit creuen seguir i no segueixen.

Hi ha la creu de l'amor, sacrifici i treball. La creu de l'amor humil, del sacrifici per la privació i la més digna, la més enveigable, la del treball de l'obrer, del veritable seguidor de la màxima: "Guanyaràs el pa amb la suor del teu front".

No és la creu desprestigiada per un Cardenal Segura la que ens interessa, ni la que té de redimir la Humanitat.

Hi ha una altra creu, un altre signe molt més eloqüent encara, i que no vol pas ésser cap irreverència.

Es aquell toc de sirena de les cinc del matí, aquell mateix toc que es repeteix a les sis de la tarda i que posa en moviment un molt més gros contingent de gent, de gent, però humil, sacrificada i que es guanya el pa amb la suor del seu front.—N. G.

EL TEATRE

Pels dies 12 i 26 del corrent, els Amics del Teatre han organitzat les sessions LV i LVI de l'actual curs, les quals aniran a càrrec de les notables companyies d'alta comèdia Pino Thuillier i Isabel Barron, respectivament, d'acord amb els següents programes, les representacions de les quals tindran lloc al Teatre Euterpe.

El dia 12 de maig, a tres quarts de deu de la nit, la Companyia Pino Thuillier, procedent del Teatre Poliorama de Barcelona, i de la que tan bon record es guarda per la seva actuació en la temporada passada, posarà en escena la comèdia en tres actes, original de Francesc Serrano Anguita, "Manos de plata".

El dia 26 de maig, a la mateixa hora, la Companyia de Isabel Barron, procedent del Teatre Espanyol, de Madrid, representarà l'obra mestra del poeta Eduard Marquina, "Fuente escondida".

Per al proper mes de juny actuarà la Companyia del Romea, Vila-Daví, representant la darrera producció de Josep Maria de Sagarra "L'alegria de Cervera", i la gran companyia de comèdies del Teatre Maria Isabel, de Madrid.

TEMES LOCALS

La higiene pública

La ciutat de Sabadell no és pas una ciutat bruta. Tampoc és de les més netes. El que potser no saben els nostres ciutadans, és que la ciutat de Sabadell — sigui neta o bruta —, compta amb dos serveis de neteja. A què és degut?

Sabadell té un servei de recollida d'escombraries a base del clàssic carro blindat, amb ales de llauana i un espai solar on hi fermenten les deixalles de la població. Aquells també clàssics femerots pesentils.

Sabadell aiximateix, té un servei de recollida d'escombraries a base d'un procediment modern, moderníssim, subtil i agradable, tan perfeccionat que destrueix tots els microbis continguts en les deixalles que ho destrueix tot, absolutament tot, àdhuc les mateixes instal·lacions.

El primer tothom l'ha vist. Tothom ha pogut apreciar aquella clàssica operació de l'escombraire que consisteix a sortir d'una casa amb la senalla al cap, posar un peu al botó de la roda del carro, abocar el contingut de la senalla per una de les trapes i sortir la porteria per l'altre cantó.

El que no ha vist ningú, absolutament ningú és l'altre servei, l'inodor, l'incolòr... l'impalpable.

Aquest invent, aquest procediment del segon servei de neteja d'escombraries, aquesta destrucció absoluta que, per destruir tant, destrueix àdhuc les instal·lacions puix que no les veureu enlloc, costa no més la insignificància de 234.216 pessetes cada any.

A qui es deu aquesta concessió? Qui s'ha d'apuntar aquesta glòria? Qui ha d'ésser, a la Lliga Regionalista, és a dir, als representants de la Lliga Regionalista, a qui la majoria de l'anterior Ajuntament.

Es clar que ho varen tenir de fer amb presses, perquè el Govern havia dictat una R. O. prohibint als Municipis fer despeses de consideració, però aquells senyors no varen voler deixar passar l'oportunitat d'establir a Sabadell un servei tan perfecte, i tan imperceptible com ho és el de la Casa Metzger. S. A. I total per 234.216 pessetes cada any, Sabadell s'havia de privar d'una cosa tan extraordinària com no existeix en cap altra població?

La inexistència de l'existència d'aquest servei, també té els seus avantatges. Mirin si no.

A Benimaçlet (València) també va col·lar-se el servei de recollida d'escombraries a un procediment idèntic que el de Casa Metzger. S. A. conegut pel de les "Càmaras Beccari". Es clar que no és tan perfeccionat com aquell, perquè n'existeixen instal·lacions.

Doncs bé; ara ha vingut el Ministeri de Governació i ha dictat un decret que diu, que la fermentació de les escombraries en cambres tancades, deu considerar-se com a in-